

Etoc Nieuwsbrief

Jaargang 3, nr 2

Januari 2011

Postbus 716
9700 AS Groningen
050 363 7277
etoc@rug.nl

Onze websites:

www.etoc.nl

www.diataal.nl

Wij wensen u een gezond en geletterd 2011 toe!

De medewerkers van het Etoc

Dag van de taal, kunsten en cultuur

Vrijdag 4 februari 2011 in Groningen

Op vrijdag 4 februari vindt in en rond het Academiegebouw in Groningen voor de tiende keer de Dag van Taal, Kunsten & Cultuur plaats. Op deze studiedag voor VO-docenten Nederlands, klassieke en moderne vreemde talen en CKV gaat een keur aan sprekers in op de laatste (wetenschappelijke) ontwikkelingen op de vakgebieden. Hierbij is volop aandacht voor toepassingen in het voortgezet onderwijs.

Vanuit het Etoc zal Maaïke Pulles een workshop verzorgen over het implementeren van taalbeleid ('We moeten iets met taalbeleid, maar wat?') en Joanneke Prenger vertelt in haar workshop hoe schrijftaken bij kunnen dragen aan de verwerving van nieuwe kennis uit de vakken ('Schrijven om te leren!'). Ook kunt u terecht bij de stand van het Etoc op de informatiemarkt.

Tot en met 16 januari (of tot het maximaal aantal deelnemers is bereikt) is de inschrijving geopend. U kunt zich aanmelden via het inschrijfformulier op www.rug.nl/uocg/tkc.

We hopen u te ontmoeten op de tiende, feestelijke editie van de Dag van Taal, Kunsten en Cultuur!

Lunchbijeenkomst

PO en VO - samen sterk in taal

Vrijdag 11 februari 2011 van 12.00 tot 14.00 in Groningen

Sinds augustus 2010 moet u in uw onderwijs voldoen aan de eisen die in de referentieniveaus taal gesteld worden. Maar hoe geeft u dat in de praktijk vorm? En hoe zorgt u voor een goede doorlopende leerlijn? Deze vragen worden beantwoord in de lunchbijeenkomst 'PO en VO - samen sterk in taal'. Deze lunchbijeenkomst is bedoeld voor schoolleiders en intern begeleiders uit het basisonderwijs en teamleiders, afdelingsleiders en sectievoorzitters Nederlands uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

De ontwikkeling van de taalvaardigheid van leerlingen is het meest effectief als dat in een doorlopende leerlijn gebeurt. Daarom is het goed op de hoogte te zijn van elkaars didactiek en curriculum.

Het Expertisecentrum taal, onderwijs en communicatie (Etoc) organiseert op vrijdag 11 februari van 12.00 tot 14.00 uur in Congrescentrum Het Kasteel in Groningen een lunchbijeenkomst. Via korte presentaties tijdens een heerlijke lunch maakt u kennis met de referentieniveaus taal en hoort u hoe u samen kunt werken aan de doorgaande leerlijn binnen het domein Lezen. Ook kunt u met collega's in gesprek over de implementatie van de referentieniveaus bij u op school.

Voor meer informatie en aanmelding verwijzen we u naar onze website: www.etoc.nl.

Boekenmaatjes

Het Etoc heeft opnieuw een prijs gewonnen binnen het programma Onderwijs Bewijs!

In juli 2010 hebben verschillende consortia van onderzoekers en scholen onderzoeksvorstellen ingediend bij het Ministerie van OCW binnen de thema's excellentie, burgerschap, vermindering van achterstanden en gedragsproblemen & pesten. Van de 74 inzendingen zijn er 19 winnaars, waar het Etoc met het project Boekenmaatjes er één van is! Deze winnaars krijgen de financiële middelen om de komende jaren hun onderzoeksvorstel uit te voeren.

Boekenmaatjes heeft als doel om het pesten op basisscholen te verminderen en de sociaal-emotionele competenties van kinderen te bevorderen. Kinderen uit groep 7 gaan wekelijks voorlezen aan en praten met kleuters over een boek met een sociaal-emotioneel thema. Door middel van vragenlijsten en observaties wordt gemeten wat het effect is.

Aan dit project werken 88 basisscholen uit het hele land mee. In de eerste helft van 2011 vindt de ontwikkel-fase plaats. In het schooljaar 2011/2012 vindt de uitvoering op de scholen plaats. In 2012/2013 worden de gegevens geanalyseerd. Daarna weten we of de opzet van het project een (positief) effect heeft gehad op het pestgedrag en op de sociaal-emotionele competenties van de kinderen. Lees meer over het programma op www.onderwijsbewijs.nl of over Boekenmaatjes op www.etoc.nl.

Lezen en rennen met Fiet

Lesbrief van het Etoc bij het prentenboek van het jaar: Fiet wil rennen

Van 19 tot en met 29 januari vinden De Nationale Voorleesdagen 2011 plaats. Het doel van de voorleesdagen is het bevorderen van het voorlezen aan kinderen die zelf nog niet kunnen lezen. Voorlezen aan kinderen is belangrijk. Het prikkelt de fantasie, ontwikkelt het taalgevoel, vergroot de woordenschat en draagt bij aan de interactieve vaardigheden. Maar vooral: het bezorgt kinderen (en voorlezers) heel veel plezier! Elk jaar kiest een jury van jeugdbibliothecarissen in het kader van de voorleesdagen een prentenboek van het jaar. In 2011 is dat het boek van Bibi Dumon Tak en Noëlle Smit: Fiet wil rennen.

Fiet is dol op rennen. Het liefst rent hij de hele dag door. Maar op een dag kan Fiet niet rennen, want het waait. Maar Fiet moet en zal rennen...

Het Etoc ondersteunt het doel van De Nationale Voorleesdagen van harte en heeft ook dit jaar weer een lesbrief ontwikkeld met een aantal suggesties rond het prentenboek van het jaar. De lesbrief bij Fiet wil rennen is gratis te downloaden van onze site (www.etoc.nl/vve_en_basisonderwijs/nationalevoorleesdagen), waar overigens ook nog alle lesbrieven uit voorgaande jaren te vinden zijn.

Algemene informatie over de voorleesdagen is te vinden op: www.nationalevoorleesdagen.nl

Diaplus vernieuwd!

Het taalondersteuningsprogramma bij het toetspakket Diataal

Diaplus biedt teksten en oefenmaterialen die ingezet kunnen worden bij de ondersteuning van zwakke lezers. Sinds november is het programma vernieuwd: het is nu eenvoudiger om teksten te selecteren die aansluiten bij het Begrijpend Leesniveau van de leerlingen. Nieuwsgierig? Neem een kijkje op www.diataal.nl/diaplus.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de helpdesk Diataal: diataal@rug.nl of 050-3633443 (maandag-, dinsdag- en vrijdagochtend).

Nieuwe onderzoeken

Wetenschapswinkel Taal, Cultuur en Communicatie

De wetenschapswinkel heeft het afgelopen jaar twee onderzoeken uitgevoerd in het voortgezet onderwijs: één over een nieuwe didactische aanpak voor de lessen Frans en één over het dyslexiebeleid op een school.

Frans met AIM

Het eerste onderzoek *Iedereen spreekt hier Frans* bekijkt zorgvuldig de effecten van een nieuwe communicatieve methode voor het Frans die steeds populairder wordt, AIM. De spreekvaardigheid en schrijfvaardigheid van twee AIM-brugklassen worden in dit onderzoek vergeleken met de resultaten van twee brugklassen met een traditionele methode. De resultaten zijn indrukwekkend te noemen. Meer informatie en het samenvattende rapport is te vinden op: www.rug.nl/wewi/AIM.

Dyslexiebeleid

Het onderzoek naar ervaren dyslexiebeleid met een speciale focus op vreemde talen is in de afrondende fase. Binnenkort worden de resultaten aan de school zelf gepresenteerd, daarna zullen ze ook via de website voor anderen beschikbaar worden gemaakt.

Agenda

4 februari 2011
Rijksuniversiteit Groningen
Dag Taal, Kunsten en Cultuur

11 februari 2011
Etoc (Groningen)
Lunchbijeenkomst 'PO en VO-samen sterk in taal'

18 februari 2011
www.rug.nl/scholieren
Scholierenmiddag I-taal: Taal- en Webtechnologie voor Beta's

1 maart 2011
www.alfasteunpunt.nl
Deadline inleveren PWS

2 maart 2011
Etoc (Groningen)
Expertmeeting

21 + 22 + 23 maart 2011
Projectbureau Kwaliteit en PO-raad (Lunteren)
Tien jaar leren in Lunteren

13 april 2011
Etoc (Groningen)
Lunchbijeenkomst

Een leuk profielwerkstuk?

Maak kans op een prijs!

Heeft u een bijzonder profielwerkstuk begeleid? Maak uw leerlingen dan attent op de PWS-prijzen van de Rijksuniversiteit Groningen. Er zijn aparte prijzen te winnen voor alle vier de profielen. Bovendien mogen genomineerde leerlingen hun onderzoek komen presenteren op de universiteit. Ook een mooie opsteker voor u als begeleider als uw leerling wint! Inzenden kan tot 1 maart 2011.

Meer informatie is te vinden op de website van het Alfasteunpunt: www.alfasteunpunt.nl.

**rijksuniversiteit
 groningen**

**expertisecentrum
 taal, onderwijs en communicatie**

**Expertisecentrum
 taal, onderwijs en communicatie**

Het Expertisecentrum taal, onderwijs en communicatie (Etoc) werkt aan onderwijsverbetering door taalactiverende didactiek, materiaalontwikkeling en onderzoek.

Postbus 716
9700 AS Groningen
050 363 7277
etoc@rug.nl

De Etoc Nieuwsbrief verschijnt drie keer per schooljaar. Wilt u zich aan- of afmelden voor de Nieuwsbrief, stuur dan een e-mail naar etoc@rug.nl.

www.etoc.nl
www.diataal.nl

Eerder verschenen nummers vindt u op onze website: www.etoc.nl